

Asia: VN/18042/2023

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpano

Ennakkokysymykset lausunnonantajille

Arvioikaa esityksen vaikutuksia organisaationne näkökulmasta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa työryhmämietinnöstä koskien Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa. Mietintö on laadittu hallituksen esityksen muotoon. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityiskohtaisesti Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten valtiontukien takaisinperinnästä, mikä vastaisi Euroopan unionin oikeuden vaatimuksia valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnästä.

Ehdotuksen mukaisesti kyseessä olisi uusi laki, mutta voimassa olevan lain eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta 300/2001 säännökset siirtyisivät uuteen lakiin. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi valtioneuvostuslakia siten, että lain 21 §:n lisättäisiin viittaus ehdotettuun lakiin. Myös kuntalakiin ja hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättäisiin viittaussäännökset, joiden mukaan valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnästä säädettäisiin ehdotetussa laissa.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää ehdotettuja muutoksia perusteltuina ja välttämättöminä kansallisen sääntelyn yhteensovittamiseksi EU oikeuden kanssa. Esityksellä selkeytetään valtiontukiviranomaisten vastuita ja korjataan kansallisessa sääntelyssä ollut puute koskien valtiontukien oma-aloitteista takaisinperintää tuensaajalta tilanteessa, jossa ei ole olemassa komission takaisinperintäpäätöstä.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla myönnetään valtiontukia liikenteen ja viestinnän eri sektoreille. Nykysääntelyn epäselvyydet liittyvät kuitenkin erityisesti rahoituslaitosten ja kuntien myöntämiin tukiin, joten esityksellä ei näytä olevan merkittävää vaikutusta liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan toimintaan. Esityksessä ehdotuksen vaikutus viranomaisten

työmäärään arvioidaan vähäiseksi. Hallinnollista työtä voi lisätä takaisinperintäkoron tapauskohtainen määrittäminen, joka voi muodostua hallinnollisesti raskaammaksi vaihtoehdoksi kaavamaiselle esimerkiksi korkolakiin perustuvalla koron määräytykselle. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla yksittäiset takaisinperintätilanteet ovat perustuneet pääasiassa kansallisiin takaisinperintäperusteisiin, joten kokonaisuutena asia koskee todennäköisesti vain hyvin harvoja yksittäisiä tilanteita, joissa on toimittu EU:n valtiontukisääntöjen vastaisesti.

Pyydämme eri ministeriöitä käymään läpi oman hallinnonalansa säädökset, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001, ja ilmoittamaan näistä lausuntopalautteessa. Pyydämme tarkistamaan myös, miten lakiin 300/2001 on viitattu, ja ilmoittamaan tästä lausuntopalautteessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan säädökset, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001:

- Laki kiinteän laajakaista rakentamisen tuesta 1262/2020: 13 § Valtiontukea ei voida maksaa, jos Euroopan komissio on tehnyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tuen takaisinperimisestä ja sen nojalla tuen hakijalle on annettu eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettu takaisinperinnän täytäntöönpanoa koskeva päätös, jota tuen hakija ei ole noudattanut.
- Laki vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaisesta tukemisesta 1289/2021: 2 § Tässä laissa tarkoitettua tukea ei voida maksaa, jos Euroopan komissio on tehnyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tuen takaisinperimisestä ja sen nojalla tuen hakijalle on annettu eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettu takaisinperinnän täytäntöönpanoa koskeva päätös, jota tuen hakija ei ole noudattanut.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että työ- ja elinkeinoministeriö tekee kootusti kaikki tarvittavat muutokset säädöksiin, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001.

Muut huomiot.

-

Rantala Olli-Pekka
Liikenne- ja viestintäministeriö

Luukka Konsta
Liikenne- ja viestintäministeriö